

"Τα σκαρφίσματα του Σηφαλιού"

Παρουσίαση του βιβλίου της κ. Άννας Τακάκη - Μαρκάκη

Καλοκαίρι του 1961 στην Κρήτη, στην κορύφωση της φυγής των ανθρώπων της προς στις μεγάλες πόλεις του κόσμου.

Μια δυνατή αφήγηση, διαυγής και συγχρόνως αισθηματική εξιστόρηση της μοίρας των ανδρών και γυναικών της Κρήτης από την κ. Άννα Τακάκη - Μαρκάκη.

Μόνο αν μελετήσει κανείς το κρητικό ήθος και έθος, τον ελληνικό τρόπο ζωής καταλαβαίνει γιατί ζουν από μακρινούς αιώνες στον ίδιο γεωγραφικό χώρο, καταλαβαίνει γιατί δημιούργησαν λαμπρότατο πολιτισμό και γιατί η τέχνη τους στάθηκε μοναδική στον κόσμο.

Γράφει η
Βαρβάρα Τερζάκη - Παλλήκαρη

Μόνο εάν μάθει την ιστορία και το φυσικό περιβάλλον, μάθει τη ψυχοσύνθεση του λαού της Κρήτης, τότε θα μπορέσει να εισχωρήσει στον ιδιάζοντα χαρακτήρα αυτού του τόπου και των κατοίκων του.

Η κ. Άννα Μαρκάκη είναι βαθειά γνώστρια του πολιτισμού μας. Με το κυρίαρχο γλωσσικό ιδίωμα της Σητείας, μας ενώνει με το χθες και δημιουργεί γέφυρες νοσταλγίας αλλά κυρίως βεβαιότητας και πίστης ότι η γλώσσα είναι η μόνη πατρίδα. Εάν η διαφορά μεταξύ γλώσσας και διαλέκτου είναι ο στρατός, η Κρητική γλώσσα έχει για στρατό της τον αθάνατο προφορικό και γραπτό λόγο του καθημερινού της ανθρώπου.

"Τα σκαρφίσματα του Σηφαλιού" είναι χρονογράφημα - ηθογράφημα, κοινωνικό, ψυχογραφικό, ιστορικό, θίγει την επικαιρότητα και δίδει συγχρόνως μάθημα αρετής, εντιμότητας και αλληλεγγύης. Με μικρή διάθεση πειράγματος και διάθεση ειρωνίας, χωρίς καθόλου να προκαλεί. Με σταθερή κατεύθυνση στην ουσία και την ακριβολογία της κρητικής ψυχής, που απλώνεται στο παγκόσμιο, καθημερινό.

Στο ηθογράφημα αυτό, οι διάλογοι είναι ζωντανότατοι και οι χαρακτήρες των ηρώων του βιβλίου αντλούν από την κρητική καθημερινότητα υλικό για το χρονογράφημα της άλλης ημέρας.

Η ζωή, η παρούσα ζωή εδώ, εμπεριέχει τις εκδηλώσεις των προγόνων, των ζωντανών αλλά και των αγέννητων. Όλα αυτά είναι υπαρκτά, ζωντανά και αποτελεσματικά μέσα στην ίδια τη ζωή, πέρα από οποιαδήποτε αφηρημένη σκέψη. Το παρελθόν δεν είναι ξένο αλλά συνυπάρχει στην παρούσα συνείδηση.

Στο κέντρο της αντίληψης του βιβλίου της κ. Άννας Τακάκη - Μαρκάκη υπάρχει η κυκλική συνύπαρξη όλων και ταυτόχρονα η συναίσθηση των προσώπων, ως ξεχωριστή ενότητα, αλλά και αναπόσπαστο μέρος της μικρής και γεροδεμένης κοινότητας της Σητείας.

Μια ευλογημένη καθημερινότητα, μαζί με την σκηνογραφία του κρητικού τοπίου, προ-

εκτείνει και θεραπεύει τη ψυχή. Μια εξιστόρηση περιπετειών, ενστικτώδης πορεία μιας αδιαπραγμάτευτης ζωής.

Εδώ οι άνθρωποι ότι έχουν το έχουν από γεννιαιμίου τους, διαθέτοντας την αυτογνωσία του παιδιού κι εντούτοις γνωρίζουν πολλά, όσα υπάρχουν για να μάθει κανείς...

"Με πίστη στη γη τους, σκάβουν ως τα γηραιά τους, γνωρίζοντας ότι θα πεθάνουν, για του επερχόμενους, αλλά ίσως και για τη γη την ίδια, χωρίς να τους απασχολούν ζητήματα κόστους και απόδοσης. Δεν περιμένουν να τους πει η μετεωρολογική υπηρεσία για τον καιρό, οι ίδιοι υπακούουν στις εποχές σέβονται τον ευμετάβλητο τόπο τους, κλαδεύουν τα δένδρα στην ώρα που πρέπει και αφήνουν τον μούστο τον καιρό που χρειάζεται για να βράσει και να γίνει κρασί."

Ζουν και πεθαίνουν σ'ένα χρόνο αληθινά χωρίς τέλος. Έχουν μορφές κοινωνικής ζωής εγκαθιδρύσει, που έχουν για αυτούς κάποιο νόημα.

Στην Κρήτη δεν μιλούν μόνο οι ζωντανοί και τα μνήματα μιλούν. Οι άνθρωποι σ' αυτό τον τόπο, τον οποίο περιγράφει η κ. Άννα Τακάκη - Μαρκάκη, έχουν μεγαλύτερη επίγνωση της αμείλικτης μοίρας τους. Δεν προσπαθούν να ελαφρύνουν τη θλίψη και τον πόνο που συχνά έχουν στο κέντρο της ύπαρξης τους. Μένουν εκεί ριζωμένοι, επιβιώνουν, έχοντας επίγνωση της σκιάς που τους απειλεί, αλλά και συναίσθηση κάθε ρίγους και αναλαμπής της ζωής. Έχουν ένα βαθμό αθανασίας, οι φθαρτές κινήσεις τους.

Σήμερα, δυστυχώς πιαστήκαμε στην παγίδα του τεχνικού πολιτισμού, που λύνει προβλήματα μα στο τέλος σβήνει και τον ίδιο τον άνθρωπο. Δεν μπορεί να γυρίσει πίσω; Ίσως πρέπει να περισώσει τη ψυχή του, την προσωπικότητα και το νόημα του βίου του. Πρέπει να φυλάξει, να εγκολπωθεί τη γλώσσα, την αξιοπρέπεια, την αξιοσύνη και την ανύσταχη πορεία των προγόνων του.

Μπορεί, όπως λέει ο μακαριστός Ειρηναίος, με τούτο το ψυχικό προζύμι ν' αναπλάσει πάλι ο Θεός μια μέρα την Κρήτη και την ανθρωπότητα.

Ευχαριστούμε την κ. Άννα Τακάκη Μαρκάκη

εδ. Κρητικά Νέα
Ιούνιος 2014